Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Puolustuspoliittinen osasto

FI.PLM.2015-5867
10.11.2015 52/50.02.06/2011

Puolustusvaliokunta

Vapaaehtoinen maanpuolustustyö ja kertausharjoitukset

Yksi nykyisen puolustusratkaisumme kulmakivistä on yleinen asevelvollisuus, jonka avulla tuotetaan puolustusvoimiemme tarvitsemat sodan ajan joukot. Pohja asevelvollisten sotilasosaamiselle ja toimintakyvylle luodaan laadukkaalla varusmieskoulutuksella. Sodan ajan joukkojen toiminnan kannalta on kuitenkin ratkaisevan tärkeää, että näitä taitoja kehitetään ja ylläpidetään myös reservissä. Valtioneuvoston selonteon mukaisesti reservin merkitys sodan ajan joukoissa on ratkaiseva. Reservin roolin kehittämisessä korostuvat puolustusvoimien kriisiajan organisaation kriittiset tehtävät sekä reserviläisillä olevan osaamisen hallinta puolustusvoimien eri tehtävissä.

Muuttuva turvallisuusympäristömme edellyttää vahvaa kokonaisturvallisuusajattelua, jossa korostuu koko yhteiskunnan henkisen ja fyysisen kriisinsietokyvyn vahvistaminen. Tässä painottuu vapaaehtoisen maanpuolustuksen merkitys maanpuolustustahdon ylläpitäjänä ja kehittäjänä sekä puolustusvoimien antaman koulutuksen monipuolisena täydentäjänä.

Reservin koulutus on kolmen osan kokonaisuus. Ensimmäinen osa on puolustusvoimien kertausharjoitukset, joissa keskitytään joukkojen ja avainhenkilöstön kouluttamiseen. Puolustusvoimien toteuttamien kertausharjoitusten määrä on nostettu vuonna 2015 takaisin aiemmalle tavoitetasolle. Vuodesta 2015 alkaen koulutetaan vähintään 18 000 reserviläistä. Tämä vastaa tavoitetasoa, joka on noin 8 % sodan ajan joukoista. Puolustusvoimat kouluttaa lisäksi noin 2500 reserviläistä johtamissaan vapaaehtoisissa harjoituksissa.

Toinen osa on vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus, jossa puolustusvoimat tilaa Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä vuosittain 250 koulutustapahtumaa, joissa koulutetaan vuosittain noin 10 000 reserviläistä. Tämä puolustusvoimien tilaama sotilaallinen koulutus on liitetty kiinteäksi osaksi puolustusvoimien sodan ajan joukkojen joukkotuotantoa ja valmentaviksi jaksoiksi kertausharjoituksiin. Tämän lisäksi Maanpuolustuskoulutusyhdistys kouluttaa noin 16 000 henkilöä sotilaallisia valmiuksia palvelevissa koulutustapahtumissa.

Kolmas osa on reserviläisten omaehtoinen osaamisen ja toimintakyvyn kehittäminen, joka voi tapahtua puolustusvoimien avoimessa oppimisympäristössä tai osallistumalla pitkäkestoiseen liikuntatapahtumaan.

Puolustusvoimauudistuksen osana Pääesikunta on laatinut yhdessä maanpuolustus- ja reserviläisjärjestöjen kanssa reservin koulutuksen ja vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen kehittämissuunnitelman. Suunnitelman toteuttaminen on siirretty tehtävinä puolustusvoimien toimintasuunnitelmaan vuosille 2016 - 2020 sekä esitetty tehtäviksi maanpuolustus- ja reserviläisjärjestöille. Puolustusministeriön johdolla on valmisteltu vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain ja vapaaehtoisesta maanpuolustuk-

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +35829516001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

sesta annetun asetuksen tarkistamista. Tavoitteena on, että tarvittavat säädösmuutokset astuisivat voimaan vuoden 2016 aikana ja tukisivat siten puolustusvoimien tehtävien toteuttamista perusvalmiudessa ja valmiutta säädettäessä.

Kertausharjoitusten korvaamista Maanpuolustusyhdistyksen koulutustarjonnalla tai reserviläisten omaehtoisella toiminnalla ei katsota tarkoituksenmukaiseksi. Puolustusvoimien johtama toiminta ja vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus tulee nähdä toisiaan tukevana ja täydentävänä toimintana.

Vapaaehtoistoiminta on jatkossakin yksi maanpuolustuksemme peruspilareista. Vapaaehtoinen maanpuolustustyö tukee suorituskykyisen reservin ylläpitämistä ja valmiutta tukea muita viranomaista. Osallistumalla vapaaehtoiseen maanpuolustuskoulutukseen ja velvoittaviin kertausharjoituksiin reserviläiset voivat nousujohteisesti kehittää osaamistaan ja toimintakykyä. Vapaaehtoisen maanpuolustuksen eri toimijoilla on osaamista ja valmiuksia tukea viranomaisia ja yhteiskuntaa myös muissa kuin sotilaallisiin uhkiin liittyvissä häiriötekijöissä. Vapaaehtoisen maanpuolustuksen kehittämistä tarkastellaan myös toimintansa syksyllä aloittaneessa parlamentaarisessa vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnassa.

Liitteet Liite 1 (Reserviläiskoulutuksen kehittäminen)

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi